

Stjenica

Stjenica (*Cimex lectularius*) se mnogo rasprostranila širom svijeta. Širenje se najčešće vrši preko prtljaga ili zaraženih kreveta i namještaja. Noću siše krv ljudi i životinja. Danju se skriva u blizini kreveta u tamnim pukotinama namještaja ili na podnicama kreveta, ispod ili na madracu. Stjenice nemaju nikakve veze s nehigijenskim uslovima; mogu zadesiti svakoga. U slučaju najezde može pomoći samo stručno suzbijanje štetočina.

Izgled

- Potpuno izrasla oko 4–6 mm dugačka i pljosnata, potpuno napuhana duga gotovo 10 mm i crvenkasto smeđe boje.
- Mlade stjenice su manje i svjetlije boje.

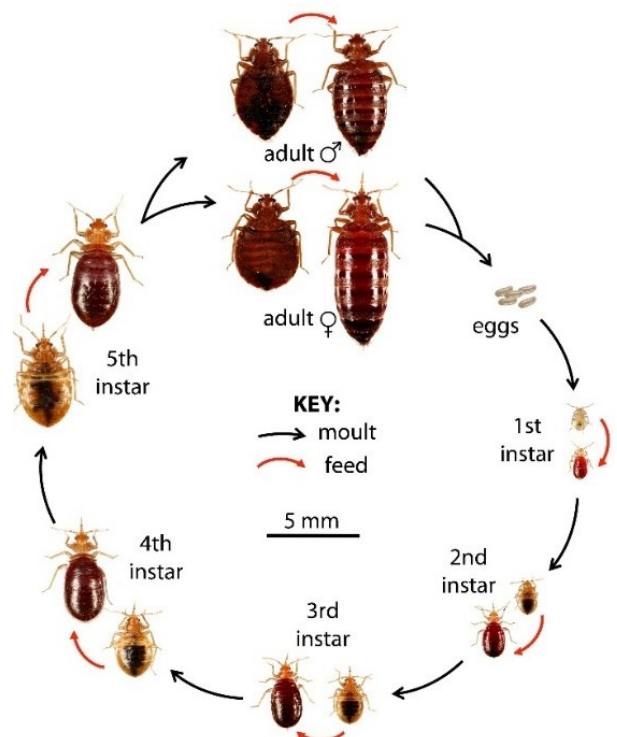
Odrasla stjenica pri sisanju krvi. Fotografija: Grad Ciri, Zaštita okoline i zdravlja Ciri

Značenje i način života

- Siše krv ljudima i kućnim ljubimcima, osobito noću.
- Danju se skriva u pukotinama kreveta, namještaja i soba.
- Može se seliti iz jednog stana u drugi, npr. kada ih se pokušava suzbiti sprejevima protiv insekata.
- Ženka snese do 500 jaja.
- Može dugo izdržati hladnoću i gladovati do 6 mjeseci.
- Živi oko 1 godinu.

Štete

- Ubada noću u nepokrivena područja (vrat, lice, ruke, gležnjevi itd.).
- Reakcije na koži u vidu svraba često se javljaju samo nekoliko sati ili dana nakon uboda.
- Otprilike 20% stanovništva ne pokazuje kožne reakcije na ubode stjenica.
- Do danas nije poznat prijenos bolesti stjenicama.

Životni ciklus stjenica. Slika: Bed Bug Foundation

Suzbijanje

- Suzbijajte samo ako su stjenice stvarno pronađene.
- **Ne pokušavajte sami suzbijati stjenice sprejem protiv insekata, to će uplašiti stjenice i one će se proširiti po stanu ili kući.**
- Samo stručnim suzbijanjem štetočina koje vrše lica sa saveznim certifikatom.
- Cilj mora biti potpuno iskorjenjivanje.
- U većini slučajeva potrebno je više od jednog tretiranja insekticidima. Alternative: termička ili hladna obrada, silikatna prašina, para.
- **Obrada ne štiti od ponovnog unosa štetočina.**

Prevenција

- Provjerite na korištenim krevetima i namještaju ima li stjenica, tragova izmeta ili krvi.
- Korištene kutije za selidbu također mogu biti zaražene stjenicama.
- Perite polovnu odjeću na 60 °C ili sušite u mašini za sušenje veša na 45 °C.
- U slučaju najezde stjenica, ne ostavljajte namještaj na stubištu, u podrumu ili na tavanu, kako i komšije ne bi dobile stjenice.
- Prilikom odlaganja namještaja jasno ga označite kao **zaražen stjenicama** ili ga učinite neupotrebljivim, kako drugi ljudi ne bi nosili namještaj i stjenice sa sobom.
- **Ako ste odsjeli kod rodbine ili prijatelja, pazite da sa sobom u prtljagu ne ponese stjenice.**
- Kada se useljavate u hotelsku sobu ili apartman za odmor, upotrijebite jaku baterijsku svjetiljku da potražite žive stjenice ili tragove izmeta na okviru kreveta i podnicama kreveta (pogledajte sliku u sljedećem stupcu).

Kako prepoznati najezdu stjenica?

- Danju skrivene na okviru kreveta i u pukotinama u blizini kreveta.
- Tragovi izmeta, male crne tačke (vidi sliku u sljedećem stupcu) ili tragovi krvi na posteljini.
- Pretraživanje stana psima tragačima za stjenicama može dovesti do učinkovitijih i jeftinijih obrada.

Što učiniti ako imate najezdu stjenica u hotelskoj sobi?

- Obavijestite upravitelje hotela.
- Zahtijevajte drugu sobu, po mogućnosti ne u blizini.
- Stavite svoj kofer što dalje od kreveta i zatvorite sve patent zatvarače.

Izmet stjenica na podnicama kreveta jako zaraženog kreveta.
Fotografija: Grad Ciri, Zaštita okoline i zdravlja Ciri

Šta uraditi nakon noći provedene u sobi s najezdom stjenica?

- Raspakujte svoj prtljag na balkonu.
- Ako se veš ne može odmah oprati, odložite ga u vreće za otpad čvrsto zatvorene trakom.
- Veš perite odmah 30 minuta na 60 °C ili dva puta zaredom na 40 °C.
- U bubnju 30 minuta na 45 °C
- U zamrzivaču na -17 °C nekoliko dana.
- Direktno poprskajte prazne kofere/torbe sprejem protiv insekata iznutra i izvana na otvorenom. Zatim ih dobro prozračite u podrumu ili na balkonu.

Pravni okvir

Svako ko firmi izda nalog, mora općenito pokriti i troškove. Vlasnik kuće ili uprava mora iznajmiti stan u dobrom stanju i bez štetočina (vidi Zakon o obližnim odnosima [OR – Obligationsrecht], naročito u skladu sa Zakonom o najmu i kantonalnom „Uredbom o općoj higijeni i higijeni stanovanja“). Ako su prilikom useljenja prisutne štetočine, to se smatra nedostatkom predmeta najma. Najmodavac je odgovoran za otklanjanje ovog nedostatka. Troškovi se ne mogu jednostavno prebaciti na stanare. Pravni okvir stambenih objekata uređen je članovima 256, 257 f, g, h), 258 i 259 Zakona o obližnim odnosima.

Pomoći ćemo vam

Nazovite nas, pošaljite ili donesite insekte kod nas na identifikaciju. Naši savjeti su besplatni i samo su za stanovnike grada Ciri. Konsultacije telefonom su od ponedjeljka do petka od 13:30 do 14:30 sati.

Stadt Zürich (Grad Ciri)
Umwelt- und Gesundheitsschutz (Zaštita okoliša i zdravlja)
Fachstelle Schädlingsprävention (Odjel za prevenciju od štetočina)
Eggbühlstrasse 23
8050 Zürich
T +41 44 412 28 38
ugz-schaedlingspraevention@zuerich.ch
stadt-zuerich.ch/schaedlingspraevention